

УДК 631.3.636

ОЦІНЮВАННЯ МОЛОКОПРОВІДНИХ СИСТЕМ ДОЇЛЬНИХ УСТАНОВОК
ЗА ЖИРНІСТЮ МОЛОКАА. П. Палій, к. с-г. н.
paliy.andriy@ukr.netХарківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка, м. Харків

На користь доцільності підвищення якості продукції свідчить аргумент, що якість продукції значною мірою визначає її конкурентоспроможність. Висока якість продукції порівняно з конкурентами не лише забезпечує довгострокову перевагу, а й нерідко дозволяє підвищувати ціну на продукцію. Здійснення поставлених завдань відбувається за допомогою використання інноваційних високоефективних техніко-технологічних систем. Проте, не зважаючи на значний успіх вчених-дослідників, мало експериментальних даних про вплив модифікації ряду доїльних установок на зміну якості молока. Такі матеріали вкрай необхідні для подальшої реконструкції та модернізації існуючих молочних ферм та комплексів. Тому, на наш погляд, необхідно деталізувати доїльні машини з молокопроводом характеристикою дії на якість молока його окремих ділянок на основі нових інноваційних методологічних прийомів з метою підвищення якості одержуваного молока.

Для візуального визначення якості роботи молокопровідних систем та кількісного значення його впливу на якість молока, дослідження проводилися в однакових умовах, придатних для зіставлення та порівняння. За пропонованим способом істотною відмінністю є робота з одним і тим самим молоком до і після впливу молочної лінії на нього, який визначається по контрольному виміру складу його середньої проби, взятої з індивідуальних лічильників молока і в кінці шляху молока з танка. Замір дії йде по прямому результату — втрати жиру в молоці під дією молочної лінії в звичайній технологічній обстановці.

Мета досліджень — підвищення ефективності виробництва молока на основі класифікації молокопровідних систем доїльної установки за складом молока.

Встановлено, що доїння групи корів з 80 голів на установці типу «Ялинка» УДЯ — 16А (2×8) при середньому надой за доїння 6,8 кг молока на 1 корову жирність молока середньої проби, яка взята зі збірної ємності від всіх індивідуальних лічильників молока до транспортування по молокопроводу ($J^{пл}$) дорівнювала 3,8 %. Жирність проби молока, взятої з молочного танку після транспортування по молочній лінії доїльної установки ($J^{кл}$), становила 3,7 %. Індекс дестабілізації жирових часток (D), згідно з розробленим способом, дорівнює 2,6 %. Він більший, ніж норматив для I класу (>2%). Отже, у молокопровідній системі доїльної установки «Ялинка» добрий ступінь збереженості молочного жиру в продукті і вона відповідає II класу.

Доїння групи корів зі 100 голів в молокопровід на установці фірми *De Laval* при середньому надой за доїння 6,6 кг молока на 1 корову жирність молока середньої проби, взятої зі збірної ємності до транспортування через молокопровід від всіх індивідуальних лічильників молока ($J^{пл}$), становила 3,9 %. Жирність проби молока після транспортування по молочній лінії доїльної установки ($J^{кл}$) становила 3,85 %. Індекс дестабілізації жирових часток (D) дорівнює 1,3 %, що відповідає нормативу I-го класу (<2 %). Отже, у молокопровідній системі *De Laval* високий ступінь збереженості молочного жиру в продукті.

Проведеними дослідженнями встановлено, що доїльні установки, які використовуються для доїння корів в базових господарствах, мають відмінний та добрий ступінь збереженості молочного жиру в молоці, що цілком задовольняє вимоги. Важливо, що визначення класу молочної лінії за цим способом можна поєднувати з проведенням контрольного доїння корів, що істотно скорочує витрати праці.

Таким чином, з метою підвищення ефективності виробництва молока та його якості необхідно проводити класифікацію молочних ліній доїльних установок з молокопроводом за нормативом дестабілізації жирних часток, що може слугувати обґрунтуванням для реконструкції молочних ліній та підвищення їх класу до I.